

YAPIM İŞLERİNDE İŞ ARTIŞIYLA ORANTILI SÜRE UZATIMI

4735 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde *“süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir”* hükmü yer almaktadır. Bu nedenle iş artışı durumlarda işin *“süre hariç”* sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla iş artışı nedeniyle sözleşme şartlarının değiştirilmesi mümkün değildir.

Kanunda geçen *“süre hariç”* ifadesinden hareketle iş artışı nedeniyle bir süre uzatımı verilmesi icap ederse gerekli sürenin yükleniciye verilmesi gerekmektedir. Uygulamada verilecek süre uzatımının iş artışıyla nasıl oranlanacağı tereddüt konusu olmaktadır. Daha açık ifade etmek gerekirse % 20 iş artışı yapılan bir işte % 20 oranında mı süre uzatımı verilmelidir?

Örnek vermek gerekirse sözleşme bedelinin 800.000 TL, işin süresinin 100 gün olduğu birim fiyat üzerinden ihale edilen bir yapım işinde % 20 (160.000 TL) oranında iş artışı yapıldığı durumda en fazla 20 gün ($100 \times 20 / 100 = 20$ gün) süre verilmesi gerektiği söylenebilir mi?

Bu tarz bir hesap şekli genel olarak uygulanması gereken bir hesap şekli olduğu düşünülebilirse de, her durumda uygulanması adaletsiz sonuçlara yol açabilir kanaatindeyim. Zira parasal tutardan bağımsız olarak -yapı tekniği açısından- bazı imalatlar kısa sürede yapılabilirken bazı imalatlar daha uzun süreyi gerektirmektedir. Dolayısıyla verilecek süre uzatımını her durumda iş artışıyla orantılamak mümkün değildir.

Nitekim Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 29 uncu maddesinde de; *“Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye*

verilir.” denilmek suretiyle iş artışından bağımsız olarak “işin gerektirdiği ek sürenin” verilmesi hususu vurgulanmıştır.

Aynı şekilde Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 12 nci maddesin 4 üncü fıkrasında; “Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır.” düzenlemesi bulunmaktadır.

Bu çerçevede iş artışına konu imalatlar göz önünde bulundurulmak suretiyle iş artışıyla birlikte işin gerektirdiği ek süreye idarece karar verilmelidir. Sayıştay Temyiz Kurulunun kararlarında da aynı şekilde, iş artışı sebebiyle verilecek süre uzatımlarında iş artış oranının toplam süreyle mukayese edilerek ilave süre hesabı yapılmasının tatbiki zorunlu bir kural olmadığına karar verilmiştir.